

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • četrtek • 19. september 2002 šte. 38 (3187) • letnik 57 • cena 0,73 evra

Odbori ZSO: prekinitev pogajanj je bila nujna

Že istega dne, ko so na Dunaju prekinili pogovore v tako imenovani konsenzualni konferenci, so zasedali odbori Zveze slovenskih organizacij, da ocenijo položaj in preračunajo možnosti za nadaljnje korake.

Predsednik ZSO dr. Marjan Sturm je izčrpno poročal o poteku pogovorov oziroma konferenci (gl. poročilo na straneh 2 in 3) in poudaril pritisk, ki so ga zastopniki strank izvajali na oba predsednika osrednjih političnih organizacij koroških Slovencev, dr. Sturma in Sadovnika.

Nevzdržno je postalo pogajanje denarnih subvencij za institucije manjšine s pristankom na predloge – ali bolje rečeno: zahteve – zveznega kanclerja Schüssla, ki je očitno poslušal predvsem nemško-nacionalne sile s Koroškega. V tej zvezi je kancler omenjal Radio 2, finančno podporo za občine, ki bi se »odločile« za dvojezične table, poleg tega pa je predsednik KHD Feldner zahteval, naj se Slovenci »distancirajo od partizanskega odpora«.

148 dvojezičnih krajevnih tabel naj bi po predlogu komisije stalo na Koroškem – treba je poudariti, da je dr. Apovnik v komisiji predlagal število 258 – od teh 148 pa bi jih 91 moralo stati že po zakonu iz leta 1977. Da bi pogajanja le stekla in da bi sogovornikom omogočili čim lažji konsenz, je Koordinacijski odbor znižal zahtevano število na 183 – toda tudi to je bilo za državo, predvsem pa za deželo Koroško, preveč.

Odborniki ZSO so v oceni menili, da je bila v začetku storjena napaka, da smo pristali na pogajanja skupaj s tako imenovanimi »domovinskimi« organizacijami, katerih edini namen je protislovensko delovanje.

Dr. Sturm je poudaril še eno ključno točko, na katero Slovenci seveda nikakor ne moremo pristati: kancler ni zahteval nič manj in nič več kot izjavo obeh predsednikov, da je člen 7 polno izpolnjen. Posledice za delovanje oziroma pravice koroških Slovencev bi bile neizmerne in na to nikakor ni mogoče pristati, je poudaril dr. Sturm. To bil slovenski politični samomor, kajti pod takim pogojem bi nam verjetno ne bilo mogoče vlagati nobenih

zahtev več. Člen 7 je slej ko prej osnova za pravice manjšine, je mednarodni dokument in ne slovenska kaprica.

Odbori so si bili tudi enotni v tem, da se bodo pogajanja morala začeti znova in to iz začetnih izhodišč (394 dvojezičnih tabel).

Na seji je bilo čutiti olajšanje vsaj v toliko, da so se po večmesečnih ugibanjih in špekulacijah vendarle pokazala jasna stališča in da vsaj vemo, pri čem smo. To pa seveda ne bo zmanjšalo dela v prihodnosti – ne preostane nam drugega, kot da počakamo na novo vlado. S. W.

Za konec pogovorov pri konsenzualni konferenci pa še – edini – skupni javni nastop. Z leve: Klaus Wutte, Peter Ambrozy, Georg Wurmitzer, Wolfgang Schüssel in Marjan Sturm

PREBLISK

■ Ne bom rekla, da sem žalostna, pa večina bralk/bralcev SV tudi ne. Seveda mislim na zdrave znotraj FPÖ.

Moja javna zahvala pa vendarle velja Ries-Passer, Westenthalerju in Grasserju, da so se tako »nobel« poslovlili od svojih funkcij. Nobene žal besede za »malega člana«, nobene za stranko ali zaveznike, ki so se izkazali, da to niso.

Priznam, da tega nisem vesel zato, ker so tako fini. Bolj me veseli, da je v očeh volilcev dobil »bummerl« – kaj bummerl, kar celo »Pummerin« deželni glavar, ki se je trudil, da bi dokazal vesoljnemu občinstvu, da so oni trije pravzaprav izdajalci strankine usmeritve. Kaj malo me ganejo glavarjeve lamentacije, nje-

Potaplajoča se ladja

govo samo-usmiljenje in jokavost, ki jo zdaj eksibicionistično razkazuje. Prav ta glavar, ki je sicer poln groženj, neuvidevnosti, ki gradi svojo politično pot na negativnih pojavih družbe kot so ksenofobija, odpor proti

Evropski uniji (to pomeni podiranje meja), stalni spori z državami – sosedami, v kulturi stališče »kruha in iger« in črtanje podpor tisti kulturi, ki spravlja v razmišljanje, delovanje proti dvojezičnemu šolstvu itd.

Nič mi ni žal za potapljočo se ladjo. Toda njen kapitan jo je zapustil (v kolikor si do tedaj, ko boste prejeli časopis, še ni premislil ...) S. W.

17. VESTNIKOV IZLET

od petka 11., do nedelje 13. oktobra 2002
BERNARDIN – PORTOROŽ

Vse bralce in prijatelje prisrčno vabimo na letošnji izlet v Bernardin – Portorož. Kot vsako leto se bomo tudi letos potrudili, da nam bo lepo in prijetno. Za ples in zabavo nam bo igral TRIO KORENIKA iz Šmihela pri Pliberku.

CENA: 143 € po osebi v dvoposteljnih sobah
29 € doplačilo za enoposteljno sobo
Prijave 0463/514300-40 (Milka Kokot), -14 (Urška Brumnik)

Vaš partner za transport + turizem

SIENČNIK

Telefon (04236) 2010-0
Telefax (04236) 2010-11

A-9141 DOBRLA VAS

NSKS: Pravilni korak na Dunaju

Predsedstvo Narodnega sveta je na svoji zadnji seji v celoti podprlo odločitev pogajalcev na konsenzualni konferenci, da ni sta podpisala izjave o izpolnjenosti člena 7 ADP. Predsedstvo predvsem opozarja na usklajenost zahteve po izjavi med strankami in koroškimi nemško-nacionalnimi organizacijami.

Odločilni vzrok za neuspeh NSKS vidi predvsem v tem, da kanclerjev predlog nikakor ni v skladu z razsodbo ustavnega sodišča in da je od slovenskih pogajalcev, Sturm in Sadovnika, zahteval podpis pod izjavo, da je člen 7 ADP v celoti izpolnjen. »Naravnost absurdno je namreč pričakovati, da bi se slovenska narodna skupnost sama odpovedala najbolj učinkovitim mednarodnim in ustavnopravno zajamčenim zaščitnim določilom«, poudarja Narodni svet.

Glasbeno gledališče Gabriel | SPZ

čisto cezZ

glasbeni kabaret
Musikkabarett

Premiera SOBOTA

21. 09. 2002, 20h

Šentprimož
Kulturni dom

MARJAN STURM, PREDSEDNIK ZVEZE SLOVENSKIH ORGANIZACIJ IN SOSVETA ZA SLOVENSKO NARODNO SKUPNOST

Člen 7 je bil meja sprejemljivega

Konsenzualna konferenca je razpadla. Kakšni občutki Vas navdajajo: olajšanje, nelagodje zamujene priložnosti ali kaj drugega?

No, v politiki te kategorije ne igrajo vloge. Ali pride do rezultata, ki je sprejemljiv, ali pa ga ni. Tokrat je treba ugotoviti, da kljub vsem naporom, in treba je priznati, da se je zvezni kancler Schüssel jasno trudil, ni prišlo do sprejemljive rešitve za nas. Vzrok za to je, da je kancler želel speti lok konsenza od tako imenovanih »domovinskih organizacij« do koroških Slovencev, ob tem, da je bil zavezan težnjam »domovinskih organizacij« in bi koroški Slovenci morali popustiti do nesprejemljive mere.

Kje pa je bila meja in mera sprejemljivega?

Problemi konsenzualne konference so bile trije; – prvič: številka 148 dvojezičnih topografskih napisov dejansko ni v skladu z razsodbo ustavnega sodišča

– drugič: do te številke so prišli tako, da so, po mojem proti težnjam razsodbe ustavnega sodišča, vzeli sledeče pogoje in kriterije: a) da mora sprva občina imeti 10 odstotkov slovenskogovorečega prebivalstva in b) nato kraji znotraj občine 15 odstotkov ki morajo imeti c) najmanj 50 prebivalcev na kraj.

Vsi ti kriteriji in pogoji naspotujejo razsodbi ustavnega sodišča, ki je reklo, da za postavitev dvojezičnega topografskega napisa zadostuje 10 odstotkov na ravni naselij.

Tretjič: in to je bil centralni problem, da so od nas zahtevali privolitve v to, da je člen 7 izpolnjen. Na to seveda nismo mogli pristati.

Podpis, da je člen 7 izpolnjen, bi morali dati takorekoč blanko, brez zagotovila vlade, do kdaj in ali sploh bo postavila dvojezične krajevne napise? Ali konec koncev ni bilo odprto tudi število 148 tabel, ker bi se morali zanj še pogajati s kahadejem in brambovc?

Celotna številka 148 ni bila več sporna, morali pa bi se s kahadejem in brambovc pogajati še o enajstih krajih, ki naj bi dobili napise. To je bilo problematično. A ključno vprašanje je bila izjava, da je člen 7 izpolnjen.

Na to seveda nisva mogla pristati.

Ali so povedali, do kdaj bojo table postavili ...?

Ne verjamem, da bi s postavitvijo tabel bil problem. Njim je šlo za to, da dobijo izjavo, da je člen sedem izpolnjen.

Konsenzualna konferenca je trajala le nekaj časa, pa tudi prej so na deželni ravni tekli pogovori v okviru

Dr. Marjan Sturm

okrogle mize. Ali je dialog v tej propadel?

V 21. stoletju je pogovor edina alternativa za razreševanje problemov in konfliktov. Mi smo pripravljene za pogovore in razgovore in bomo tudi vnaprej. Vprašanje je le, ali pride do rešitev in kompromisov, ki so za obe strani sprejemljivi. Tokrat tega ni bilo.

Mene je namreč prizadelo, zbudilo še eno vprašanje. Skupno s predsednikom hajmatdinista dr. Feldnerjem sva osnovala izjavo, v kateri med drugim praviva, da se mora vsaka stran soočiti s temnimi stranmi in lisami svoje zgodovine. Ko smo o tej izjavi diskutirali, je dr. Feldner dejal, da se koroška stran seveda distancira od nacionalsocializma, da obžalujejo pregon koroških Slovencev. Hkrati pa je dejal, da Koroška s tem pregonom ni imela nič opraviti in v resnici so koroški Slovenci itak dobili odškodnino za trpljenje in škodo, ki so ju utrpeli.

To je bila izjava, ki mi je dala misliti. Kajti znano je, da je Alois Maier-Kaibitsch bil predsednik koroškega hajmatbunda, bil po letu 1945 obsojen kot vojni zločinec ravno zaradi organiziranja pregona. Če vemo, da je proces proti njemu razkril vlogo nacistične vaške trojke: župan-ortsguppenfater NSDAP in bauernfirer (vodja kmetov), ki so izdelali seznam slovenskih oseb in družin, ki jih je treba pregnati. In če ti potem nekdo reče, da Korošci s pregonom niso imeli ničesar opraviti, imam občutek, da govori s figo v žepu, ko se je treba kritično in odkrito soočiti s temnimi lisami lastne zgodovine. Ta dogodek me je prepričal, da očitno še ni mogoče priti do velike rešitve.

Kakšna spoznanja, izsledki in smernice se po propadu konsenzualne konference zdaj ponujajo koroškim Slovincem. Konec koncev je za pogajalsko mizo vladalo popolno nesporazumje sil: dva slovenska pogajalca proti celotni falangi zvezne in deželne vlade ter nemškona-

Načeloma bi rad poudaril, da smo si prizadevali za večje število slovenskih pogajalcev. Na žalost to ni uspelo. Poudariti pa hočem, da sva midva vedno delovala in se pogajala v skladu s sklepi naših organizacij. Samovoljnega odločanja ni bilo. In na tem so se pogajanja končno skrhala, ker sva midva vztrajala na tem, da morajo z rešitvijo soglašati odbori naših organizacij oz. Koordinacijski odbor koroških Slovencev (KOKS). Strinjam se pa s tem, da je konstelacija za pogajalsko mizo, dva Slovenca proti večini trinajstih, bila nesorazmerna in nešportna.

Kako pa se bo vsa zadeva razvijala naprej?

Zdaj bomo imeli volitve in najverjetneje bo prišlo do drugačne politične konstelacije v zvezni vladi in parlamentu. Odločali bojo drugi dejavniki. Zato moramo počakati na volitve, ki bojo pokazale, kdo so novi partnerji na vladni strani. Na podlagi tega se bomo odločali. Mislim, da pred volitvami ne bo nadaljnih pogovorov.

Kako so na dogodke pri konferenci odreagirali koroški Slovenci?

Veliko pozitivnih reakcij in noben negativne ali slabe.

Kaj pa so ljudje najbolj poudarjali?

Formalno pravno bi bilo nepomembno, če bi podpisali izjavo, da je člen 7 izpolnjen ali ne. Kajti pot do ustavnega sodišča je zmeraj individualna pot posameznika in je s takšno izjavo ne bi zaprli ali onemogočili.

KONSEZUALNA KONFERENCA JE SPODLETELA

Slovenci bi morali žrtvovati člen 7

V sredo, 11. septembra 2002, na uradu zveznega kanclerstva na Dunaju. V kamniti dvorani bivšega cesarskega dvora se tarejo novinarji, fotografi, televizijske ekipe, diplomati in tudi nekateri politični kibici. Vsi pričakujejo izid tretjega in zadnjega kroga konsenzualne konference. A čim dlje ta traja, tem bolj raste mrzlica. Za nekaj trenutkov se na na odprtih oknih sejne sobe tam čez dvorišče pokažejo pogajalci. Na hitro naj se pač zatohlo in napeto ozračje v sobi prevetri. Koroška svobodnjaška liderja sta, slikovito povedano, predsednika NSKS pritisnila na rob prepada. Zbrani novinarski družbi je jasno, da je konferenca zajadrala v vrtinčasto vodovje.

Po dobri uri se odprejo vrata in skozi nje privihra koroški deželni glavar Haider s svojim spremstvom. Na vprašanja ne odgovarja, vidno razburjen in jezen zapusti pogajanja. Georg

A politično bi ta izjava, ta podpis imel veliko simboliko. Znotraj narodne skupnosti bi povzročil razdor. Prav to sem čutil in zaznal pri reakcijah z baze. To s tablam bi še nekako prenesli, a da se odpovemo svoji magna charti, svojim mednarodno zajamčenim pravicam, to bi pa bilo hudo. S tem bi namreč Slovenci sami legitimirali asimilacijsko politiko zadnjih let in desetletij.

Vi ste dejali, da bi podpis pod izjavo izpolnjenosti člena 7 pomenil politično smrt vseh narodnih skupnosti v Avstriji ...

Seveda, tako je. Posledica tega bi bila ta, da nam bi vlada pri vseh odprtih vprašanjih in na vseh pogajanjih poribala ta podpis pod nos in rekla: »Kaj še hočete, saj je pri nas itak vse urejeno«.

Ali je mogoče vso razkladnost te konference strniti v dveh pojmi: Zvezni kancler in predstavniki koroških strank so govorili o »zamujeni zgodovinski priložnosti«, Vi pa ste uporabili prisposodbo o »političnem samomoru narodnih skupnosti«?

Jasno, da politične stranke na te stvari gledajo pragmatično. Če pa bi jim uspelo, da bi zadostili nemškonačionalnim organizacijam, na drugi strani pa bi manjšina na to pristala in vse to požegnala, je to za stranke seveda zgodovinska priložnost.

Zame je bilo simptomatično, da so argumenti predstavnikov strank in koroških nemškonačionalnih organizacij bili sledeči: vas je vedno manj in zaradi tega vam ne moremo dati več pravic.

Logika je bila ta, da so pri teh 148 tablah prekršili nekaj, na kar smo se že na začetku konference zedinili: uredba iz leta 1977 se bo v celoti uresničila, manjkajoče table bojo postavili. V zadnjem krogu pa so rekli, da bojo 18 krajev iz uredbe iz leta 1977 črtali. S tem se je število znižalo na 74, in to naj bi podvojili. Tako so prišli na 148 tabel.

Tu je potrebna načelna ugotovitev, da avstrijska politika izhaja iz asimilacije kot nekaj bistvenega, normalnega. In v isti meri, kot se število pripadnikov manjšin zmanjšuje, v isti meri je treba krčiti njihove pravice. To je v nasprotju z normami manjšinske zaščite, tudi z ustavnimi določilom in z mednarodnimi določili, ki pravijo, da se morajo države truditi, da zaustavijo trend asimilacije.

To je bil tudi eden od pomembnih razlogov, zakaj nismo podpisali izjave, ker bi s tem legitimirali asimilacijsko politiko zadnjih 50 let.

Ali so na koncu res ponudili samo še 102 tabli?

Delovna komisija, v kateri je sodeloval dr. Apovnik, je za 102 tabli našla konsenz. Pri vseh ostalih tablah, ki jih je predlagal, pa konsenza ni bilo. Nazadnje je Schüssel predlagal, da bi se zmenili na 102 tabli. Dejal sem, da mi to sprejmemo, a da to ni izvršitev razsodbe ustavnega sodišča. Na to pa so rekli, da moramo pristati, da je to izvršitev razsodbe ustavnega sodišča. V tem primeru ne bi bilo treba dati izjave, da je člen 7 izpolnjen. Na to seveda nismo pristali.

Hvala!

Franc Wakounig

ODVETNIK MAG. RUDI VOUK

Vlada se je obnašala kot slab dolžnik

Odvetnik mag. Rudi Vouk je s svojo pritožbo na ustavno sodišče sprožil razsodbo, pa tudi politično diskusijo o dvojezičnih topografskih napisih. Svoj vrh je ta razprava dosegla s konsenzualno konferenco na Dunaju. Minulo sredo, 11. septembra je konferenca propadla. Z mag. Voukom se je pogovarjal urednik Franc Wakounig.

Kaj so posledice dejstva, da konsenzualna konferenca zveznega kanclerja pri urensičevanju razsodbe ustavnega sodišča ni zmogla ne konsenza in ne politične rešitve, ki bi bila potrebna do konca tega leta.

Če izhajamo iz tega, da do konca tega leta ne bojo sklenili nobene nove odredbe in nobenega novega zakona, potem bomo od 1. januarja 2003 naprej imeli nekoliko zamotan položaj. Razlikovati bo treba od okraja do okraja. Razsodba ustavnega sodišča se tiče samo okraja Velikovec, ker Škocjan pač leži v tem okraju, in je ustavno sodišče razveljavilo samo ta del uredbe o dvojezičnih napisih, ki se nanaša na velikovski okraj. Od 1. januarja 2003 bo v uredbi pisalo le, da je treba napise postaviti v okraju Velikovec, teoretično v celotnem okraju. Vsako vas v tem okraju bojo pristojni, to so župani, okrajni glavar in deželna vlada, morali opremiti z dvojezičnim napisom. Po znani koroški praksi česar takega seveda ni pričakovati, čeprav je ustavno sodišče jasno izpovedalo, da je člen 7 neposredno izvedljiv. Neposredna izvedljivost pomeni, da kaka posebna odredba za posta-

Mag. Rudi Vouk

vitev dvojezičnih krajevnih napisov ni več potrebna.

Pričakovati je, da občine, okrajno glavarstvo in dežela ne bojo sami od sebe začeli postavljati dvojezičnih krajevnih napisov v okraju Velikovec. Kaj je torej naslednji korak, da napisi bojo postavljeni?

Pri tablah, ki so vezane na uredbo (table z modrim robom) obstajajo možnosti za direktno pritožbo na ustavno sodišče. Ustavni člen o individualni pritožbi to omogoča.

Pri manjših krajih, oz. kjer table ne pomenijo uredbe, bi bilo možno zbrati deset odstotkov prebivalcev, ki lahko od občine zahtevajo, da postavi dvojezični napis oz. naj v nasprotnem primeru izda odločbo,

v kateri utemeljuje, zakaj napisa ne bo postavila. Proti tej odločbi je pa spet odprta pot na ustavno sodišče.

Menim da se motijo tisti, ki so pravili, da bojo preprečili pot na ustavno sodišče.

To zna biti zelo dolga rajža?

Ja. Odvisno pa bo od tega, ali bomo znali nagovoriti slovensko ljudstvo na Koroškem. Mislim, da so ljudje pripravljene, da uberejo to pot.

To velja za okraj Velikovec. Za okraj Celovec-dežela je zadeva spet drugačna. Tam še zmeraj velja uredba iz leta 1977, ki predvideva zelo malo dvojezičnih napisov. Preden tu neposredno začne veljati člen 7, je najprej treba ukiniti uredbo. To ni nobena umetnina. Kajti čim se bo v celovškem okraju nekdo pritožil proti enojezični tabli v vasi, ki ima več kot 10 odstotkov slovenskega prebivalstva, je čisto jasno, da bo ta del uredbe padel.

Spet drugače pa utegne biti v okrajih Beljak in Šmohor, ki v uredbi sploh nista navedena. V celotnem okraju Beljak-dežela in Šmohor ni niti enega dvojezičnega topografskega napisa. Tu bi lahko argumentirali z neposredno izvedljivostjo člena 7, podobno kot v okraju Velikovec. Župani bi sami morali skrbeti za dvojezične napise. Lahko bi prej šli na ustavno sodišče, da zaradi nepopolnosti v celoti odstrani uredbo iz leta 1977, ker nista omenjena okraja Beljak in Šmohor.

Ključni pogoj konsenzualne konference je bil podpis zastopnikov Slovencev pod iz-

javo, da je člen 7 v celoti izpolnjen. Kaj bi to pomenilo za vasi in zaselke, ki zdaj nimajo nobene table. Ali bi s tem docela odpadla pravica teh krajev do dvojezične oznake?

Hvala Bogu, da naša zastopnika nista podpisala te zahteve. Pravno je stvar takšna, da kljub njunemu podpisu nihče nikomur ne bi mogel braniti, da svoje pravice uveljavlja pred ustavnim sodiščem. Nelogično je, da po eni strani našim organizacijam odrekuje pravico skupinskega zastopstva narodne skupnosti oz. pritožbe v zastopniškem imenu narodne skupnosti, po drugi strani pa bi neka izjava zastopnikov naj obvezovala celotno narodno skupnost. Tu ni logike.

Politično pa bi takšen pristanek bil pomemben, mimo njega tudi ustavno sodišče ne bi moglo. Predsednika osrednjih organizacij te zahteve nista mogla in tudi nista hotela podpisati, ker je seznam krajev bil nepopoln. Vrhu tega je osnovni nespornostum že v tem, da vlada ne zna brati člena 7, kjer gre za napise in označbe topografske narave. To so imena vasi, zaselkov, potokov, rek, jezer, to so ledinska in gorska imena in vse drugo.

Predlog vlade je bil nepopoln tudi pri večjih krajih, ki imajo več kot petdeset prebivalcev. Na primer Zahomc, ki ima nad sto prebivalcev in precej nad dvajset odstotkov slovensko govoreče populacije, ali v občini Vrba, kjer ni vključen noben kraj.

Vlada je izhajala iz dejstva, da vključi samo občine z nad 10 odstotkov slovenskega pre-

bivalstva. Ustavno sodišče pa pravi, da je pri topografiji treba upoštevati podatke posameznih krajev, ne pa celotne občine.

In tretjič še to. Obstajajo namreč odločbe ustavnega sodišča, da so manjšinsko šolsko območje, območje uradnega jezika in območje dvojezične topografije eno in isto, da tu ni nobenih razlik.

Če bi koroški Slovenci pristali na zahtevi, da je člen 7 izpolnjen, bi stali pred debato o dvojezičnem šolstvu. Soočali bi se z zahtevo, da je v celotni Ziljski dolini treba ukiniti dvojezično šolstvo, ker tam pač ni dvojezičnega uradnega jezika in ne dvojezičnih tabel.

Torej drži, da bi zahtevani podpis pomenil politični samomor narodne skupnosti, obenem bi pa ustavnemu sodišču padli v hrbet?

Točno, to bi bil politični samomor. Nadalje nihče ne bi razumel, zakaj koroški Slovenci ne vztrajamo na nečem, kar imamo že črno na belem potrjeno od ustavnega sodišča, potem bi se pa sami zadovoljili z manj. To, kar nam je ponujala vlada, je podobno temu, kot če bi nekdo nekemu posodil 800.000 evrov, a žal v pogodbo ni vnesel indeksne klavzule. Zaradi inflacije bi ta vrednost padla na 394.000 evrov. Zdej pa bi mu dolžnik povedal, da bo plačal le še 148.000 evrov z zahtevo, da naj podpiše, da je dobil vse. Če pa se s tem ne bo strinjal, jih bo dobil po glavi.

Približno tako se je vlada obnašala.

Hvala za pogovor.

anjih, saj so od prvotnega predloga 394 krajevnih napisov sestopili na 200 napisov, kar bi odgovarjalo predlogu iz leta 1972 takratnega deželnega glavarja Hansa Sime.

A zahteva, da bi konsenz dosegli z izjavo, da je člen 7 Avstrijske državne pogodbe v celoti izpolnjen, pa je bila za slovenska pogajalca docela nesprejemljiva. Izjavo bi namreč morala Sturm in Sadovnik podpisati še za pogajalsko mizo, brez možne vključitve pristojnih gremijev slovenske narodne skupnosti.

Takšna izjava bi pomenila »politični samomor vsake narodne skupnosti«, poudari predsednik ZSO. Nesprejemljivo zahtevo nasprotne strani vidi v vzročni povezavi z volilno kampanjo. Zato predlaga in izrazi upanje, da bojo po volitvah pogajanja znova stekla. Obenem pa z namigom, da je EU mirovni projekt, v Avstriji pa

»Prijateljsko« prepričevanje ...

se še zmeraj pričakamo za itak zajamčene dvojezične krajevne napise, nakaže mednarodne dimenzije tega konflikta.

Izigravanje odprtih vprašanj

Peter Ambrozy potrdi, da je predlog 148 tabel bil junktimiran, to se pravi najtesneje povezan z drugimi manjšinskimi

vprašanji, ki naj ne bi bila sporna. Ta vprašanja so zdaj spet na dnevnem redu in »jih bomo junktimirali s krajevnimi napisi«, napoveduje predsednik koroških socialdemokratov. Zdej bojo »rešitve pač težavnejše«, obljublja ter govori o zamujeni zgodovinski priložnosti. Upa pa, da ni vsega konec

in da bo »odprta vprašanja nekega dne treba historično rešiti«. Kaj s tem meni, točneje ne obrazloži.

Tudi predsednik koroške ljudske stranke Georg Wurmitzer ne taji in skriva svojega razočaranja. Pri izbiri vasi se sklicuje na to, da jih okoli dvajset ni odgovarjalo predpisom o cestnem režimu, ker imajo manj kot 50 prebivalcev. Wurmitzer, ki je bil eden od najostrejših sogovornikov za pogajalsko mizo, na tiskovni konferenci izraža upanje, da dialog morda le ni docela šel rakom žvižgat. »Zdej je treba vzpostaviti temelje za prihodnost«, še meni.

To bi bil poraz

Predsednik NSKS Bernard Sadovnik, ki sta ga v pogajalskem premoru Haider in Strutz potisnila čisto ob odprto okno, po konferenci meni, da slovenskima pogajalcema ni preostalo drugega kot da sta odklonila podpis pod izjavo o popolni izpolnjenosti člena 7. »Če bi to podpisala, bi lahko takoj od-

stopila s funkcij, na katere sva izvoljena. Ta podpis bi bil največji politični poraz koroških Slovencev, ki bi si ga vrhu tega še sami zadali«, ugotavlja predsednik NSKS.

Koroški deželni glavar Jörg Haider in deželni predsednik svobodnjaške stranke Martin Strutz se zaključne tiskovne konference nista udeležila. Predčasno sta jo na vrat na nos zapustila in odbrzela neznanu kam.

Med navzočimi novinarji v kamniti dvorani dvora jih je le malo, pa še ti so v glavnem s Koroške, ki obžalujejo neuspeh konsenzualne konference. Ostali, dobro seznanjeni s pravnimi in zgodovinskimi ter političnimi ozadji konference, se samo sprašujejo, zakaj da je nasprotna stran z zveznim kanclerjem na čelu vse stavila na podpis pod izjavo, da je zdaj člen 7 izpolnjen. »Nekaj tako pomembnega in definitivnega nihče ne more in ne sme podpisati pod prisilo«, je enotno mnenje kolegov.

Franc Wakounig

Od četrta, 12., do sobote, 14. septembra 2002, je na Osojah potekal 13. evropski kongres narodnih skupnosti. Sodelujoči so na primeru medijev nemških manjšin v Evropi in Namibiji skušali najti smerice za najosnovnejšo medijsko oskrbo manjšin na sploh. Namen tokrat nedvomno ni bil dosežen, kajti v glavnem so bili navzoči predstavniki nemških manjšinskih časopisov, ki se pod težkimi pogoji borijo za preživetje, za govorniškimi pulantom pa so v glavnem nastopali strokovnjaki za elektronsko medijsko oskrbo in za opremo, o kateri večina navzočih samo sanja.

Kongres, čigar geslo je bilo »Gradimo mostove«, se je pričel v četrtek zvečer z glasbenim okvirom bratov Vavti ter z nagovoroma direktorja ORF-Koroška, Williija Mitscheja in predsednika koroškega deželnege zborna Jörga Freunschlaga. Skozi program je vodila Mira Grötschnig-Einspieler.

Mitsche je menil, da se je ORF vedno zavedal pomena lastnih programov za narodne skupnosti, s tem je prispeval bistven doprinos k ohranitvi slovenske besede v deželi.

Freunschlag pa je dejal, da bo zaradi padanja jezikovne kompetence pri koroških Slovencih treba razmisliti, kako efektiven je dejansko trenutni dvojezični pouk. Slovensko mladino je pozval, naj med sabo govori slovensko. O nemških manjšinah v Evropi je menil, da jih predvsem tareta asimilacija in odseljevanje v Nemčijo. Zato je treba, in to velja za vse manjšine, ne samo za nemške, posebej skrbeti za izobrazbo mladih novinarjev v manjšinskih medijih, ki bojo, usposobljeni jezikovno in strokovno, vodili medije v prihodnosti.

Mirko Bogataj, predsednik Evropske zveze manjšinskih televizijskih postaj, je kot moderator kongresa kritično pripomnil, da je nerazumljivo, da v Avstriji zaradi varčevanja hočejo zapreti manjšinski radio. Z ukinjanjem je Evropa na poti v kulturno puščavo.

Petek dopoldne je bil namenjen predstavitvi nemških manjšinskih medijev, časopisov in televizijskih oz. radijskih postaj. Uvodni referat je imel ddr. Karl Anderwald. Poudaril je, da je družba, tako vlade kot tudi manjšinske organizacije, vse predolgo podcenjevala pomen medijev za ohranitev manjšinskih jezikov in za njihovo veljavo v javnosti. Prednjačile so zahteve po vrtcih, dvojezični topografiji in političnem zastopstvu.

Zdaj se družba počasi zaveda pomena manjšinskih medijev, svoje sta k temu doprinesla dva dokumenta Sveta Evrope, in sicer Konvencija in Čarta.

Obstoj manjšinskih jezikov brez sodelovanja in vključevanja večine ne bo uspel. Prav bi bilo, če bi dnevniki v večinskem jeziku imeli tudi strani v jezikih manjšin.

13. KONGRES NA OSOJAH

Namenjen medijem nemških manjšin

Z leve: Romedi Arquint, Toni Ebner, Klaus Pekarek, Mirko Bogataj, Bojan Brezigar in Judit Klein

Okrogla miza, na kateri so sodelovali Klaus Pekarek, predsednik ustanovnega sveta (Stiftungsrat) ORF, Judit Klein, vicedirektorica madžarske televizije, Knut Kuckel, predsednik združenja evropskih žurnalistov, Toni Ebner, glavni urednik južnotirolskega dnevnika »Dolomiten«, Romedi Arquint, Rotoroman in predsednik FUENS, Bojan Brezigar, glavni urednik »Primorskega dnevnika« in Mirko Bogataj, so skušali izmeriti vprašanje, kako dolga in težavna je pot od roba do središča.

Arquint je ugotovil, da danes obstoju ogroženih rastlin namenjajo več pozornosti kot ogroženim manjšinskim jezikom.

Bojan Brezigar je pripomnil, da Evropa nima monolitne identitete, da ni postala topilni lonec kultur in jezikov kot ZDA. Evropska identiteta je velik mozaik. Manjšinski jeziki in kulture so del te evropske identitete, kot dragocen del omenjenega mozaika jih je treba zaščititi.

To prepričanje se v Evropi počasi le uveljavlja, naloga medijev, večinskih in manjšinskih pa je, da na to dejstvo opozarjajo in pomagajo, da se te kulture ohranijo kot resnično bogastvo Evrope. Smisel manjšinskega časopisa pa je, da prinese jezik v pisni obliki v družine.

Južni Tirolci so najboljši primer zadovoljne in pomirjene manjšine, je dejal Toni Ebner. Kljub temu se danes v Italiji krepijo sile, ki bi avtonomijo rade izvotlile. Manjšinski dnevnik je dokaz, da manjšina zna vzpostaviti in obvladati komplicirane strukture. Potrebna je solidarnost bogatejših manjšin z revnejšimi in slabotnejšimi.

Klaus Pekarek je v svojih izvajanjih bil neobvezen in olikan kot zmeraj. Za manjšinsko medijsko oskrbo sta po njegovem pristojna tako javno-pravne ustanove (na primer ORF) kot tudi politika. ORF je za manjšinske oddaje zadolžen na osnovi programskega naloga,

pri čemer je treba obseg konkretizirati. Varčevalni ukrepi ORF seveda ne morejo izpustiti manjšinskih oddaj.

Pa bi bili pri Radiu dva: Pekarek je čisto jasno dejal, da mora ORF leta 2003 prihraniti 62 milijonov evrov. Zato bo prav iz varčevalnih razlogov ukinil s koncem leta 2002 kooperacijo z Radiem dva. Če pa bi ORF od zvezne vlade dobil povrnjene stroške oz. če bi te stroške prevzela republika Avstrija, potem se bo kooperacija seveda nadaljevala. Pekarek je še navrgel, da bi manjšinski mediji za preživetje in za obstoj morali koristiti reklamno pogačo svobodnega trga. Seveda pa ni povedal, kako naj to uspe, če danes zaradi vse manjšega reklamnega budžeta podjetij trpijo škodo celo večinski dnevniki. Izkušnje namreč kažejo, da koroška podjetja zelo nerada ali pa sploh ne oglašajo v manjšinskih medijih.

Reginald Vospornik, zastopnik manjšin v svetu publike ORF, je glede Radia dva predlagal preklic kooperacije za pol leta. V tem času pa je treba poiskati in najti rešitev za nadaljnji obstoj Radia dva. Pekarek je ta predlog ocenil kot zanimiv in vreden diskusije, več pa tudi ne.

V petek popoldne so se udeleženci zbrali v tematskih skupinah.

Zadnji dan kongresa se je pričel z referatom Lojzeta Peterleta, zastopnika reformnih držav v evropskem konventu. Bivši premier Slovenije je za uvod na orglice zagodel evropsko himno, zatem pa je spregovoril o Evropi malih narodov. Dejalo je, da je v EU vsak narod manjšinski, zato njega paradigma kvantitete, razlika med velikimi in malimi narodi, ne navdušuje preveč. Kriterij sožitja mora postati kakovost.

Evropa potrebuje novega duha, ki bo končno presešel železno zaveso. Ta ločnica bo z vstopom novih članic v EU še bolj padla. To pa tudi pomeni, da v novi Evropi ne sme in ne more biti ogrožena nobena identiteta. Manjšine morajo biti subjekti, ne pa objekti. Manjšine morajo imeti objekte poročanja in biti morajo subjekt sporočanja. Evropa potrebuje več kot toleranco do manjšin, Evropa potrebuje promocijo svoje različnosti in pestrosti, ki se najbolj odraža v manjšinah in njihovih kulturah, je dejal Peterle.

Boris Bergant, zastopnik RTV Slovenija pa je dejal, da mora večina spoznati težnje manjšin, predvsem pa se bojo zapadne evropske televizije morale odpreti produkcijam vzhodnoevropskih televizijskih hiš, če naj gradimo mostove.

To pa je bilo tudi geslo kongresa. *Franc Wakounig*

JUBILEJ VEDREGA ČLOVEKA

Pep Ojcl dopolnil 90 let

Pep Ojcl na letošnjem občnem zboru SPD »Kočna«

Minulo soboto, 15. septembra 2002, je v krogu družine in svojcev praznoval Pep Ojcl s Polane pri Bistrici v Rožu svojo 90-letnico. Na prvi in drugi pogled Pepu te starosti, desetega križa, nihče in za nobeno ceneno bi prisodil. Saj se obrne kot mladenič, hudomušen je kot kaj, in kjer je treba, rad pomaga.

Predvsem pa je navdušen, skoraj že zasvojen bečelar kot, jih je le malo daleč naokoli.

Pepu v življenju ni bilo poslano z rožicami, a nikdar ni klonil oz. obupal. Z dobro voljo in z zdravim človeškim razumom ter z veliko mero vedrine in optimizma se je v borbi za vsakdanji kruh prebijal skozi

devet desetletij, ki jim v zgodovini ni para.

Izučil se je za mizarja in še do nedavnega je rad ustregel svojim prijateljem in znancem, če so ga prosili za kakšno mizarško uslugo. Pep Ojcl se je že v mladih letih vključil v slovensko kulturno delovanje. Med drugim je najstarejši živeči slovenski tamburaš na Koroškem, saj je igral pri Biserici v Celovcu. Šentjanški tamburaši so mu letos na svojem festivalu, ki se ga je seveda udeležil, za to prigrčeno čestitali. Dolga leta je bil podpredsednik SPD »Kočna« in jasno, da ni prireditve domačega in okolišnih društev, ki je on ne bi obiskal. Ljubezen do slovenske besede in močno narodno zavest je Pep Ojcl samoumevno vliil tudi svojim otrokom in vnukom in jih skupaj z ženo vzgojil v delavne člane naše narodne skupnosti in družbe. Čestitkam za 90-letnico se pridružuje tudi uredništvo Slovenskega vestnika. Jubilantu Pepu Ojclu kličemo še na mnoga in zdrava leta!

Čez, ampak ne čez les

PRED PREMIERO

Od »malo« do »čisto čez«

Po dveh letih je na sporedu »ČISTO ČEZ«, glasbeni kabaret številka 2.

Tako na Koroškem kot v Sloveniji je vžgal glasbeni kabaret »malo čez«, ki je segel krepko čez slovensko kabarejsko povprečje. Številni so bili nastopi na dvojezičnem ozemlju Koroške, prepričljivo pa se je ta glasbeno-gledališki dogodek uveljavil tudi v Sloveniji. Uveljavil pa se ni zaradi tega, ker je na Slovenskem zelo malo kabarejskih predstav, temveč zaradi tega, ker je pristop bil ambiciozen, tako rekoč profesionalen. Temu ustrezna je bila tudi kvaliteta predstave, ki ni zaostajala za vrhunskimi kabarejskimi predstavami slovenskih profesionalnih gledališč.

Glasbeni kabaret »malo čez« je bil v gosteh v profesionalnih slovenskih gledališčih, v ljubljanskem Mestnem gledališču, v Mladinskem gledališču in v šentjakobskem gledališču v Ljubljani, v Celju, v Kopru ... Slovenska gledališka kritika je med drugim zapisala, da »glasbenega gledališča, niti slabega, kaj šele tako dobrega kot je Gabriel, nimamo«.

Prav tako smo v medijih v Sloveniji brali, da »malo čez« zasluži nedeljeno in neobremeno recepcijo«, ki kaže kulturo koroških Slovencev v drugi

luči, mimo moreče in podzavestno stereotipne predstave o ubogih in zapostavljenih Slovincih, ki se s pesmijo na ustih utapljuje v narodni asimilaciji ...

Nov glasbeni kabaret »čisto čez« je pravzaprav nadaljevanje kabareja »malo čez«, ki se brez vseh moralnih postulatov poigrava z vsakdanjimi slovenskimi temami in predsodki. In to hudomušno, ironično, satirično in parodično.

Instrumentalna zasedba je profesionalna, imena instrumentalistov so visoko zvoneča imena koroške glasbene scene. Igralci ob glasbeno vsestranskem frontmanu in izšolanem solopevcu ter komponistu Gabrielu Lipušu so

izbrani tako po igralskih kot po pevskih kriterijih. Samo Lampichler ima igralske izkušnje in se prizadevno vežba v solopetu. Erhardu Ošini sta igra in petje eni najljubših kulturnih vrlin. Igralski profesionallec Damjan Trbovc iz celjskega gledališča dopolnjuje igralsko paletu – kot skorajda v vseh predstavah Gabriela Lipuša – z zlahtnim glasom pa je prisotna tudi Florentina Uneg. Glasbena pedagoginja Sonja Koschier je nova v ansamblu, njen lepo izvežban glas pa se prav tako harmonično vključuje v igralski ansambel kot igralsko izkušena in prepričljiva Magda Kropiunig, ki je pred enim letom zaključila gledališko akademijo v Ljubljani. Mojca Horvat, prva dama slovenskega showe-danca, je tudi tokrat poskrbela za pravo koreografsko mero med glasbo in gibalno spretnimi akterji.

V soboto se nam v Šentprimozu obeta prijeten in zabaven kabarejski večer, ki bo prav gotovo segel krepko čez slovensko povprečje.

Karte lahko rezervirate pri Slovenski prosvetni zvezi po telefonu (0463 / 514300-22) ali po e-mailu (andrea.metschina@slo.at). Kabaret pa si lahko ogledate tudi še v nedeljo, 22. 9. ob 20. uri v farni dvorani v Železni kapli, v sredo, 25. septembra v Domu glasbe v Celovcu (Konzerthaus) v petek 27. septembra v Šentjakobu v Rožu in v nedeljo 29. septembra v Kulturnem domu v Pliberku, vselej ob 20. uri.

MARIBOR / KOROŠKA

Nagrada za Edija Oražeta

15. septembra se je končal s podelitvijo nagrad 13. mednarodni lutkovni festival – POLETNI LUTKOVNI PRISTAN 2002 v Lutkovnem gledališču Maribor. Od konca junija se je na različnih lokacijah v Mariboru zvrstilo 23 predstav, večer mini-mikro-impro-lutkovnih predstav, dve lutkovni delavnici in razstava lutk avstrijskega umetnika Richarda Teschnerja. Mariborski festival pa je tudi tesno sodeloval z drugimi festivali po Sloveniji in v zamestvu, tako da število vseh

predstav, ki so odpotovale tudi na druge festivale, presega 100.

Nagrado otroške žirije – 25 zlatih zvezdic – je prejelo 12 predstav:

Posebno nagrado, prav tako »Mačka iz žaklja«, ki jo Festival in Lutkovno gledališče Maribor namenjata organizaciji in ki je prispevala k izvedbi festivala, pa je letos prejelo Slovensko narodno gledališče Maribor.

Strokovna žirija v sestavi Barbara Volčjak, Marlena Humek in Oton Pastirk je sklenila, da podeli – seveda poleg drugih nagrad – nagrado za glasbo v predstavi »Snežna kraljica« Lutkovnega gledališča Maribor. Ediju iskreno čestitamo!

Komponist Edi Oraže

KNJIŽNE NOVOSTI

Pisane življenjske zgodbe

Leta 1993 je na pobudo nekaterih avtorjev in izdajateljev Krščanske kulturne zveze in Narodnopisnega inštituta Urban Jarnik zagledala luč sveta prva knjiga serije »Tako smo živeli – življenjepisi koroških Slovencev«. Ta teden je bila na svetlo dana že 10., jubilejna knjiga, ki vsebuje 12 življenjepisov slovenskih rojakov in rojakinj iz Zilje, Roža in Podjune: pripovedujejo Toman Partl,

Neimenovana, Mici Krautzer, Marija Wutte, Uršula Markovitz, Erwin Sereinig, Jurij Mak, Hermann Jäger, Marica Tischler, Pavla Druml, Šimej Trieβnig in Franc Fugger.

Urednica in zapisovalka življenjepisov Marija Makarovič: »Življenjepisi nas najbolj neposredno in prvinsko poučijo o vseh človekovih življenjskih obdobjih, o otroštvu, o doraščanju, o srednjih letih ter starosti. Z

zapisovanjem osebnih življenjskih izpovedi pa se korak za korakom približujemo resničnejši podobi o ljudeh in svetu.« Knjiga ima 240 strani in stane 16 evrov.

Bogastvo koroških srednjeveških fresk

Avtorica in umetnostna zgodovinarica Breda Vilhar, ki je vzljubila Koroško že v svojih študentskih letih, predstavlja v najnovejši publikaciji z naslovom »Dies irae« stenske upodobitve poslednje sodbe na Koroškem, ki je prav tu ohranjeno z največjo gostoto v Evropi kot paradni primer ljudske umetnostne

volje te dežele. V s fotografiskimi posnetki (Bojan Barbir) ilustrirani knjigi je zajetih 80 spomenikov poslednje sodbe in nekaj stalnih spremljevalnih »pojavnov« od najstarejših na prehodu romanike v gotiko (Marija na Zilji) mimo številnih »obveznih« upodobitev, ki so pomenile standarden okras gotških cerkvic po vsej deželi z viškom v Vratih (Tomaž Beljaški) do najmogočnejše v največičastnejši vseh katedral v Gospe Sveti.

Knjiga vsebuje tudi nemški prevod (Miha Vrbinč) in stane 25 evrov; izdajatelja pa sta KKZ in SNPI Urban Jarnik. M. Š.

Ravne na Koroškem – Dvajset let je minilo od prvotne ureditve spominskega muzeja znamenitega koroškega pisatelja Lovra Kuharja, bolj poznanega pod psevdonimom Prežihov Voranc. V tem času je Prežihovo bajto obiskalo nad dvesto tisoč predvsem mladih obiskovalcev. Tudi zato domačini pričakujejo, da ta kulturni spomenik pridobi nacionalni status.

Ob dvajseti obletnici obstoja spominskega muzeja koroškega pisatelja Lovra Kuharja – Prežihovega Voranca, za katerega pravijo, da je s pripovedno močjo Koroško predstavil svetu, so se v torek, 19. oktobra na Prežihovini nad Kottljami zbrali številni domačini in znani kulturniki iz slovenskega središča. V interpretaciji dramskih igralcev Jerce Mrzel in Poldeta Bi-

KOTLJE / PREŽIHOVA BAJTA

Mežiška dolina gradi na kulturni podobi

biča, Mitje Šipka in Špele Šipek ter ravnenskih gimnazijcev, so udeleženci podoživljali literarna dela in znane like, kot jih je upodobil ta koroški pisatelj, ki ga uvrščajo v socialni realizem. Izšlo je dvanajst knjig, njegove Solzice pa sodijo v Unescovo svetovno dediščino.

Kulturni program so sooblikovali s koroškimi ljudskimi pesmimi pevci zbora Šentanelški pavri in virtuoz harmonikar Borut Zagoranski s Ptuja.

O pisatelju in celi Prežihovini rodbini, ter o pomenu spominskega muzeja za Koroško, Slovenijo ter sožitje narodov prihodnje Evrope, je poleg županje

Raven, Ivane Klančnik govoril državni sekretar ministrstva za kulturo, Silvester Gabršček. Prežihovi so bili pomembna slovenska rodbina v tem stoletju (Voranceva brata sta prav tako veliko dosegla – Alojz, duhovnik je doktoriral iz prava in ekonomije, Avgust je bil prvi urednik tovarniškega glasila Fužinar in gibalno razvoja varnega dela v industriji, op. p.) in kljub različnim svetovnim nazorom, so bratje ohranili skupen dom, kar lahko simbolizira sožitje prihodnje Evrope, je dejal govornik. Sicer je doslej povezan v nekakšno transverzalo petnajst tovrstnih spominskih hiš, dve pa sta še na avstrijskem Koro-

škem, je zadovoljen pristavil. V imenu Društva slovenskih pisateljev se je Miloš Mikeln najprej spomnil začetkov postavitve spominske hiše, saj je tudi sam sodeloval z domačini: dr. Francem Sušnikom, Janezom Mrdavšičem, Binetom Bevčem in Josipom Košuto. Menil je, da danes v Sloveniji ni Prežihu po moči peresa enakega pisatelja. Spomnil je, da je bil Prežih pogosto v konfliktu z oblastjo, vendar bo njegovo umetniško ime gotovo preživelo politike in politikante. Velik pomen je pripisal spominskemu domovom oz. muzejem, kjer se bodo mladi seznanili z ustvarjalno močjo prednikov.

Muzej Prežihovo bajto je doslej obiskalo nad dvesto tisoč predvsem mladih ljudi. Pred dvema letoma je njeno obnovo z restavratorskimi posegi in ureditvijo okolice, kjer se nahaja tudi kip velikega pisatelja, prevzel Koroški muzej z Raven na Koroškem ter pri tem sodeloval s strokovnjaki iz Ljubljane. Kot je povedala direktorica Koroškega muzeja mag. Karla Oder, si bodo prizadevali, da postane ta muzejska hiša nacionalni kulturni spomenik, kar potrjujejo tudi številni obiskovalci. V okviru stalne zbirke Koroškega muzeja Ravne pa je ob tej priložnosti izšel katalog Prežihova bajta, ki izčrpno predstavlja spominsko hišo, Prežihovo rodbino in ustvarjalnost pisatelja Prežihovega Voranca.

S. Š.

PRIREDITVE

ČETRTEK, 19. 9.

VELIKOVEC, galerija Magnet
19.30 Koncert klasičnih kitar – David Thomer in Janja Kassl.

PETEK, 20. 9.

BILČOVŠ, na obratnem prostoru tesarstva Gasser – Kulturna delavnica Gasser
19.00 Odprtje razstave Rudija Benetika »Mongolski stoli«. Glasbeni okvir Lado Jakša.
ŠENTJANŽ, k & k – k & k
20.00 Koncert klasičnih kitar – David Thomer in Janja Kassl.

SOBOTA, 21. 9.

KOSTANJE, v Drabosnjakovem domu – SPD »Drabosnjak«, KKZ, SPZ in SNI Urban Jarnik
14.30 Odprtje etnološkega muzeja »Drabosnjakov dom«. Kulturni spored: Singgemeinschaft Köstenberg, skupina Scolti Šentilj, Ljudska šola Kostanje
ŠENTPRIMOŽ, kulturni dom – SPZ, Glasbeno gledališče Gabriel, SPD Danica
20.00 Premiera glasbenega kabareta »čisto čez«; glasba: Gabriel Lipuš; režija in koreografija: Mojca Horvat

NEDELJA, 22. 9.

LOČE, pred kulturnim domom – SKD Jepa-Baško jezero
07.00 Društveni izlet v Akvilejo. Prijave do 15. 9. 2002, tel: 0676/4164176 ali e-mail: office@jepa.at
CELOVEC, izpred univerzitetne menze – UNIKUM
12.30 Odhod na Bistrice in Cave di Predil z ogledom muzejev
ŠMIHEL, na Davidovem travniku – KPD Šmihel
14.00 Vaški praznik 2002. Ob slabem vremenu 29. 9. 2002.
ŽELEZNA KAPLA-LEPENA, pri Peršmanu
19.30 Srečanje absolventov kmetijske šole v Podravljah. Kulturni spored: Kvintet Smrtnikovi fantje in vokalna skupina 5 in 3

ŽELEZNA KAPLA, farna dvorana – SPZ, Glasbeno gledališče Gabriel, SPD Zarja
20.00 Glasbeni kabaret »čisto čez«; glasba: Gabriel Lipuš; režija in koreografija: Mojca Horvat

ŠENTJANŽ, k & k – k & k
20.00 Decay & Readymade

PONEDELJEK, 23. 9.

CELOVEC, Tischlerjeva dvorana
19.00 Koncert klasičnih kitar. Nastopata: David Thomer in Janja Kassl.

SREDA, 25. 9.

CELOVEC, koncertna hiša – SPZ, Glasbeno gledališče Gabriel
20.00 Glasbeni kabaret »čisto čez«. Glasba: Gabriel Lipuš; režija in koreografija: Mojca Horvat; Rezervacija kart pri SPZ, tel.: 0463/514300-22;

PETEK, 27. 9.

VETRINJ, dvorana fresk v samostanu – KKZ
19.30 Koncert samospevov Antona Nageleta in Franceta Čigana. Nastopata: Bernarda Fink-Inzko (mezzosopran), Marko Fink (bariton), Špela Filipič (klavir)
ŠENTPETER pri ŠENTJAKOBU, Višja šola – SPZ, Glasbeno gledališče Gabriel, SPD Rož
20.00 Glasbeni kabaret »čisto čez«. Glasba: Gabriel Lipuš; režija in koreografija: Mojca Horvat; Rezervacija kart pri SPZ, tel.: 0463/514300-22

SOBOTA, 28. 9.

ŠENTPRIMOŽ, kulturni dom – SPD Danica
19.30 Koncert ob 90-letnici pevskega delovanja in predstavitev zgoščenke. Sodelujejo: otroški zbor SPD Danica, Korenine Danice in MePZ SPD Danica
DOBRLA VAS, kulturni dom – SPD Srce
20.00 Koncert Alpe-Adria. Nastopajo: Kvintet Smrtnikovi bratje, Dravograjski oktet, MoPZ KUD France Marolt in MePZ SPD Srce
KOTMARA VAS, v Šentkandolfu pri Pušniku – SPD »Gorjanci«
20.00 Veselica Horjancev s »Podjanskimi muzikanti«

NEDELJA 29. 9.

PLIBERK, kulturni dom – SPZ, Glasbeno gledališče Gabriel, SPD Edinost, MoPZ Kralj Matjaž, MPZ Podjuna, Kulturni dom Pliberk
20.00 Glasbeni kabaret »čisto čez«; glasba: Gabriel Lipuš; režija in koreografija: Mojca Horvat

SOBOTA, 5. 10.

SELE, farni dom – KPD Sele
19.00 Premiera mladinske igre »Črna marela«. Nastopa mladinska gledališka skupina KPD Planina

ČERTEK, 10. 10.

TINJE, pred domom – Katoliška prosveta Sodalitas. SNI Urban Jarnik
06.00 Tridnevno potovanje v Prago. Prijave in nadaljnje informacije, tel: 04239/2642

SREDA, 23. 10.

ŠENTJANŽ, k & k – k & k
20.00 »Okus po moškem« (gledališki abonma). Gostuje Slovensko stalno gledališče Trst.

Srečanje absolventov
Kmetijske šole v Podravljah

kdaj: v nedeljo, 22. 9. 2002,
pričetek ob 11. uri
kje: pri Peršmanu v Podpeci

SNI »Urban Jarnik«, SZI, NSKS, ZSO, KKZ, SPZ, Sodalitas

vabijo na simpozij o
Matiju Majarju Ziljskem

v petek, 11. oktobra, od 15. do 18. ure, na Karlovi univerzi v Pragi.

Odhod v četrtek, 10. avgusta 2002. Natančen spored dobite pri Sodalitas v Tinjah, pri KKZ ali SPZ, kjer se lahko tudi prijavite. Cena za vožnjo, 3 nočitve z zajtrkom vodstvom je 290 €.

KOŠ vabi na

K o š a r k o za rekreativce
kdaj: vsak ponedeljek in četrtek
od 18.–19. 30 ure
kraj: na Zvezni gimnaziji
za Slovence

Slovenski vestnik – usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim
poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

SV prejema podpore iz sredstev
za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300-0 • faks -71
e-mail: sonja.wakounig@slo.at

UREDNIKA

Sonja Wakounig (-50)
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem

TISK

Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566

VSI

Tarviser StraBe 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE – teletext 299

ČE 19. 9. ■ 18.10 Rož – Podjuna – Zilja

PE 20. 9. ■ 18.10 Utrip kulture

SO 21. 9. ■ 18.10 Od pesmi do pesmi – ...

NE 22. 9. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška /
Guten Morgen, Kärnten! 18.00 Glasbena

PO 23. 9. ■ 18.00 Kratek stik

TO 24. 9. ■ 18.10 Otroški spored

SR 25. 9. ■ 18.10 Glasbena mavrica
21.04 Večerni spored

DOBER DAN, KOROŠKA

NE 22. 9. ■ 13.30 ORF 2 • DOBER DAN
KOROŠKA • Glasbeni kabaret »Čisto čez«:
Gabriel Lipuš in Mojca Horvat – Identite-
ta je najdena in postavljena pod vprašaj
• Beljak pozdravlja Bled: Občini bosta
podpisali prijateljsko pogodbo • Drabos-
njakov dom: Etnološki muzej Kostanje je
odprl svoja vrata • Igraje se naučijo
jezik: Jezikovna kopel Kugyjevoga razre-
da na Rebrci.

PO 23. 9. ■ 4.15 ORF 2 15.55 TV SLO1 (Pon.)

RADIO DVA – 105,5

DNEVNI SPORED OD PONEDELJKA DO PETKA:

6.00 Dobro jutro 9.00 Sol in poper 12.07
Žurnal, nato glasba 3 krat 3 13.00 Klub
Radio dva 15.00 Lepa ura 17.17 Žurnal
17.30 Naša pesem

SO ■ 6.00 Glasba (zborovska, narodnoza-
bavna) 7.00 Domača budilka 8.30 Otro-
ški vrtljak 9.00 Sobotno dopoldne 12.00
Glasbena 3 krat 3 13.00 Evropa v enem
tednu 13.23 Glasba 14.00 Slovenske
popovke 15.00 Farant

NE ■ 6.00 Glasba (zborovska, narodnoza-
bavna) 7.00 Domača budilka 8.30 Zajtrk s
profilom 10.00 Zimzelene melodije 10.30
Svetopisemske zgodbe 11.00 Iz zlate dvo-
rane 12.00 Glasbena 3 krat 3 13.00 Radio
dva v zrcalu 15.30 Narodnozabavna in
zborovska glasba 16.00 Vikend

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
e-mail: agora@magnet.at

PE 20. 9. ■ 19.00 Zrcalo kulture 0 raz-
stavi Alles Dobratsch (pon. 21. 9., 1.00)
21.00 Global Loops glasbeni magazin
23.00 Rdeči Boogie glasbeni magazin

SO 21. 9. ■ 18.00 Campus Radio V
ospredju poročanja so raziskovalni pro-
jekti univerze in njihovi izsledki 20.06
Yugo-Rock oddaja z glasbo s področja
nekdanje Jugoslavije 23.00 Siesta: od-
daja kabareta, zabave in nonsensa

NE 22. 9. ■ 19.00 Music for the Masses
22.00 For those about to Rock vse to,
kar drugi nikoli ne bi vrteli

PO 23. 9. ■ 18.00 Zdrava ura: oddaja
vodi dr. Franz Inzko. Tema tokrat je živ-
ljenje z rakom 21.00 Take the Jazz
Train 24.00 Forum osojski pogovori –
Peter Weibel o skopofiliji

TO 24. 9. ■ 19.00 V pogovoru Rumi
Arquint (pon. 25. 9., 1.00) 21.00 Noche
Latina oddaja o južnoameriški in špan-
ski glasbi 23.00 Vešča Glasba vseh stili-
stičnih in zemljepisnih smeri

SR 25. 9. ■ 19.00 Literarna kavarna 0
novi antologiji Kratka slovenska erotična
proza (pon. 26. 9., 1.00) 21.00 Voz lati-
na oddaja o portugalski in španski glasbi
21.00 Ruff Radio Oddaja z drum'n bass,
trip hop, breakbeat, jungle and ragga

ČE 26. 9. ■ 19.00 Po Koroškem Mdr o
etnološkem muzeju na Kostanjah (pon.
27. 9., 1.00) 20.06 Yesterday & Today
glasba 60ih, 70ih, 80ih in 90ih let 22.00
Izven zakona Best Of Songwriters

SLOVENSKI
VESTNIK čestita

PRAZNUJEJO: Pep Oitzl s Polane – 90. rojstni dan; Franc Kelih iz Sel – 70. rojstni dan; Marko Gregorič iz Male vasi – rojstni dan; Hubert Božič iz Večne vasi – rojstni dan; Iva Müller iz Vogrč – rojstni dan; Angela Sedelšek iz Dolinčič – rojstni dan; Franc Ambroš iz Globasnice – rojstni dan; Mihael Bajc iz Podjune – rojstni dan; Ljudmila Sticker iz Globasnice – rojstni dan; Jožef Erschen iz Lovank – rojstni dan; Justa Sadnikar iz Nagelč – rojstni dan; Matija Hribernik iz Gluhega lesa – rojstni dan; Barbara Hirm iz Apač – rojstni dan; Ljudmila Rutar iz Lovank – 70. rojstni dan; Matevž Wieser iz Celovca – rojstni dan; Milka Hudobnik z Dunaja – rojstni dan; mag. Vladimir Polzer iz Šentprimoža – rojstni dan; Justa Brumnik z Obirskega – rojstni dan; Mi-

Ian Kežar s Horc – rojstni dan; Mirko Lepuschitz iz Šentjakoba – rojstni dan; Gustav Januš z Breznice – rojstni dan; Martina Berchtold-Ogris s Pograda pri Bilčovsu – rojstni dan; Tonč Feinig iz Sveč – rojstni dan; Olga Messner iz Celovca – rojstni dan; Justina Hribernik z Blata pri Galiciji – rojstni dan; dr. Tatjana Feinig iz Sveč – rojstni dan; Lipej Kolenik iz Čirkovč – rojstni dan; Mili Schaunig s Potoka pri Bilčovsu – rojstni dan; Tonči Feinig z Reke – 65. rojstni dan; Marica Koren iz Šentjakoba – rojstni dan; Mici Sima iz Pulpič – rojstni dan; Mili Kavčič iz Srej – rojstni dan; Urši Keischnigg z Breznice – rojstni dan; Mili Dovjak s Šajde – rojstni dan; Irma Božič iz Borovelj – rojstni dan; Milica Golavčnik iz Šentlipša – 40. rojstni dan.

Za posredovanje imen slavjenk in slavljencev se zahvaljujemo predvsem slovenskemu oddelku ORF v Celovcu!

OSEBNI PRAZNIK

Janko Kulmesch 50-letnik

Znani pregovor, da so mediji sedma sila, je minulo soboto zelo nazorno dokazal naš kolega Janko Kulmesch. Glavni urednik je te dni srečal Abrahama in zato je pozval svoje znanke, sošolce, prijatelje in kolege, da z njim popraznujejo ta pomemben dogodek in mejnik v življenju. Vsi so prišli v Mohorjevo hišo. Tam je po-

Janko Kulmesch
na svojem praznovanju

poldne bil vesel shod, ki bo vsem še dolgo ostal v spominu. Kar trije zbori, libuški »Kralj Matjaž«, suški »oktet« in pa Smrtnikov kvartet, so prišli in jubilanu, ljubitelju otožne in borbene pesmi, ubrano predali glasbeni šopek, kolega Marjan Fera je bil slavnostni govornik, uredništvo pa je izdalo posebno številko nt slavljencu v čast.

Čestitkam za 50-letnico kolege Janka Kulmescha se pridružuje tudi uredništvo SV. Vse najboljše do naslednjega srečanja z Abrahamom!

NOVO PAVLIJEVO GOSTIŠČE

Pavlvs osvaja Celovec

Po nekajletni odsotnosti se je gostilničar Pavli Seher iz Velinje vasi spet podal v središče Celovca. V poslojpu Zveze-Bank je v pritličju (vhod je v 10. oktobrski ulici) nastala v privlačnem dizajnu obliko-

vana kavarna-bar »Pavlvs«, ki je odprla svoja vrata pretekli ponedeljek. Gostom so na voljo zajtrk, kosilo in majhni prigrizki v večernih urah ter kakovostna vina iz Avstrije, Slovenije in Italije in to po

zmernih cenah. Lokal je odprt od ponedeljka do petka od 7.30 do 24. ure. Na sliki vidite radostnega gostilničarja Pavlija Seherja s simpatično Gabi (levo) in Juditho.

M. Š., Foto: M. Š.

OB 100-LETNICI MILKE HARTMANOVE

V galeriji Falke 3. literarni natečaj

Gospa Falke predaja Timu Wüstru nagrado

Kar precejšnje poigravanje s številkami (3-5-100) je minulo soboto v libuški galeriji Falke spremljalo že tretji literarni na-

tečaj v spomin Milki Hartmanovi. Pod mentorstvom Vinka Ošlaka in patronanco Katoliške akcije in pod streho omenjene

galerije Falke je pet pisateljic in pisatelj z obeh strani meje na starinskih pisalnih strojih (Erika, Torpedo) pisalo svoja besedila. Vsak je svoj tematski vrtiček zakoličil sam in po svoje, vrtnega strašila v obliki neke generalne teme ni bilo. To, kar je literarni naraščaj prenesel na potrpežljiv papir, je žirija pod strogim očesom dr. Silvije Borovnik ocenila. Prvo mesto natečaja je prisodila Timu Wüstru iz Šentjaka za spis, ki je tematsko vezan na Libuče odnosno na Milko Hartmanovo, širše pa na fenomen in problem narodnega in človeškega izdajstva. Kot plačilo za nagrado besedilo mu je galeristka Falke podarila sliko svoje pokojnega moža.

Nagrajenec T. W. je svojo besedno stvaritev dneva prebral navzočemu občinstvu, pevski zbor »Gorotan« iz Šmihela pa je literarni zbor olepšal z ubranim petjem. Fr. W.

opravljanje blagajniške službe«. To ne odgovarja resnici. Funkcijo blagajnika sem formalno prevzel na prejšnjem občnem zboru, torej pred letom dni. Praktično pa je blagajniške posle vedno opravljal tajnik Rado Janežič. Zato zahvala njemu. Edino, kar sem v funkciji blagajnika storil je, da sem se zavzel za podporo pri zvezni vladi na Dunaju in pri vladi Republike Slovenije. Z do-

deljenimi sredstvi je bil poravnani glavni del stroškov proslave in drugih aktivnosti ob 60-letnici pregona koroških Slovencev.

Tudi navedba, da nisem več kandidiral, ni pravilna. Resnica je, da sem odbor ZSI zapustil iz protesta. O vzroku sem predsednika Partla osebno informiral spomladi letos.

Andrej Kokot,
Celovec

Pismo bralca

V poročilu o občnem zboru ...

... Zveze slovenskih izseljencev 6. 8. t. l. na Radišah je med drugim zapisano, da se je predsednik Partl »zahvalil Andreju Kokotu, ki ni več kandidiral, za dolgoletno vestno

JESENSKI SEJEM

Planšarstvo doživlja renesanso

Koroška kmetijsko gozdarska zbornica se predstavlja na letošnjem jesenskem sejmu, ki bo trajal še do nedelje 22. septembra, s pestrim sporedom.

Razstave

Eno težišče je posebna razstava o pomenu planinskega gospodarstva za ohranjanje kulturne pokrajine. Na Koroškem je skupno 2.000 planin, kjer deluje 550 planšaric in pastirjev. Okrog 60.000 goved, ovac, koz in konjev preživlja poletje na planinah do višine 2.300 metrov. Zelo priljubljene pa so pri turistih oskrbovane planinske kočice (skupno 1.200 ležišč), ki so zabeležile leta 2001 kar 103.000 nočitev.

Deželni svetnik in agrarni referent Georg Wurmitzer je na novinarski konferenci pozitivno ocenil razvoj planinskega gospodarstva po pristopu Avstrije k Evropski uniji. S raznimi pospeševalnimi programi EU je uspelo na Koroškem spet poživiti kmetovanje na planinah

(pridelava sira, masla, oskrbovanje planinskih koč), ki koristi tako kmetom kot tudi turizmu v sozvočju z ekologijo.

Predsednik planinskega društva Ramsbacher je dejal, da šteje organizacija sedaj 1.350 članov, delovanje kmetov na planinah pa je v interesu kmetijstva in v smislu ohranjanja kulturne pokrajine v alpskih predelih.

Degustacije

Dnevno od 10. do 12. ure in od 13. do 14. ure bodo planšarice pokazale obiskovalcem pridelovanje sira in masla z degustacijami raznih specialitet.

Na ogled so tudi domače živali – ovce, govedu, konji in koze, ki preživljajo poletne mesece na lepih planinah.

Obiskovalce čakajo razni dobitki (med drugim dopust na planini idr.) ter razne prezentacije.

Na stojnici Kmetijske zbornice se predstavlja tudi narodni park »Nockberge« s severne Koroške z zanimivo gorsko floro in fauno, ki pa je tudi enkratni »el dorado« za lahke in srednjetežke gorske ture in pohode. Bogat spored zaokrožuje razstava deželnega združenja »Turistične kmetije«; za telesno dobrobit pa skrbi restavracija z raznimi kmečkimi dobrotami in mesnimi obroki. M. Š.

IGRALCI KOŠARKARSKEGA ŠOLSKEGA KLUBA

KOŠ Celovec [12345678]

ime: Denis Mikulica
številka: 5
velikost: 179 cm
teža: 73 kg
pozicija: bek
dan rojstva: 17. 02. 1979
poklic/izobrazba: študent
interesi: Jana
glasba: vse kar je dobro
najljubša hrana: čevapi
srečal bi se: s starimi prijatelji
pomembno mi je: družina
želja za prihodnost:
zadovoljno življenje
življenski moto: da dosežem vse cilje

ime: Nejc Jager
številka: 4
velikost: 175 cm
teža: 79 kg
pozicija: bek
dan rojstva: 11. 5. 1979
poklic/izobrazba: študent
interesi: košarka
glasba: vse
najljubša hrana: pica
srečal bi se: z Michaelom Jordanom
pomembno mi je: druženje in prosti čas
želja za prihodnost: uspeh v košarki
življenski moto: no risk no fun

LINKI • www.zvezabank.at • www.ssz.at • www.web.teleweb.at/mladinskidom
www.euroleague.net • www.nba.com

POSJOJILNICA-BANK
ŽELEZNA KAPLA / BAD EISENKAPPEL
Banka, ki povezuje! Die Bank, die verbindet!

Dečki na teku čez ovire

Stefanie Waldkircher je zabeležila kar štiri zmage

Foto: Štukelj

SELE / 3. SUPER TRIM

Napete tekme, krasno vreme in zmaga Železne Kaple

Suvanje krogle je bilo izredno napeto

Ob krasnem poznopoletnem vremenu je potekel preteklo soboto na stadionu pod Košuto 1. tekmovalni dan 3. supertrima južnokoroških vasi 2002/03. Prvega tekmovalja se je udeležilo nad 200 športnikov in športnic iz Sel, Železne Kaple, Pliberka, Šentprimoža in Celovca. Žal ekipi iz Bilčovsa in Zahomca nista bili na startu, prvič pa je sodelovalo moštvo iz Celovca.

Navdušeni športniki in športnice so se pomerili/e v različnih disciplinah: tek s scooterjem (180 m), suvanje krogle, tek čez ovire, tek na 600 m, tek z

avtomobilsko gumo, streljanje na tarčo z zračno puško, tek z vrečami, žaganje debela in nihalna štafeta s samokolnico.

Tekmovalje je vzorno in brezhibno organiziralo ŠD DSG Sele, vodja odlično pripravljena srečanja pa je bil športni učitelj in trener Robert Kropiunik iz Celovca ob izdatni pomoči sodelavcev in sodelavk tamkajšnjega športnega društva.

Po napetih in napornih tekmovaljih sta Ivan Lukan (SŠZ) in Ivan Kelih (DSG Sele) predala zmagovalcem in zmagovalkam v posameznih disciplinah lepe nagrade in vse povabila na naslednje tekmovalje, ki bo 19. oktobra na športnem igrišču v Vidri vasi pri Pliberku.

Razvrstitev po 1. tekmovalju: 1. Železna Kapla (60 točk), 2. Sele (54), 3. Šentprimož (48), 4. Pliberk (42), 5. Celovec (36).

CELOVEC

2. ženski tek

Nad 200 tekačic se je preteklo soboto udeležilo 2. ženskega teka po mestu Celovec. Na 4,8 kilometra dolgi progi sta tekli tudi Maria Hedenik (levo na sliki) in Regina Krušič iz Bilčovsa. Obe ljubiteljici tekaškega športa sta se uvrstili v sredino polja. Maria Hedenik je potrebovala 29:29 minut, Regina Krušič pa je bila

le malo počasnejša, 31 minut in 25 sekund. Zmagala je 15 letna Lydia Windbichler (18:55) pred Karoline Käfer (18:56) in Astrid Holzer (19:02).

M. Š.

Monika Olip se je pri teku z gumo uvrstila na 4. mesto

Foto: Štukelj (4)

REZULTATI:

TEK S SCOOTERJEM (180 M)

Dečki do 12 let: 1. Andreas Karničar, 2. Daniel Kurasch, 3. Patrick Dreier (vsi Železna Kapla); dekleta: 1. Mira Kanatschnig (Celovec), 2. Tanita Blažej, 3. Vera Hartmann (obe Šentprimož); dečki do 15 let: Igor Pajed (Železna Kapla), 2. Marjan Kropiunik (Celovec), 3. Adel Delič (Železna Kapla); dekleta: 1. Stefanie Waldkircher (Celovec), 2. Laura Pajed (Železna Kapla), 3. Sarah Remih (Celovec).

SUVANJE KROGLE:

Dečki do 12 let: 1. Stefan Sinniah (Železna Kapla), 2. Christofer Čertov (Sele), 3. Andreas Karničar (Železna Kapla); dekleta: Vera Hartmann (Šentprimož), 2. Mira Kanatschnig (Celovec), 3. Anja Smrtnik (Železna Kapla); dečki do 15 let: 1. Marjan Kropiunik (Celovec), 2. Adel Delič, 3. Igor Pajed (oba Železna Kapla); dekleta: 1. Stefanie Waldkircher (Celovec), 2. Sarah Remih (obe Celovec), 3. Katja Urak (Šentprimož).

TEK ČEZ OVIRE (60 M):

Dečki do 12 let: 1. Stefan Sinniah (Železna Kapla), 2. in 3. Andreas Karničar (Železna Kapla) in Christofer Čertov (Sele); dekleta: Mira Kanatschnig, 2. Sabine Hanser (obe Celovec), 3. Anja Smrtnik (Železna Kapla); dečki do 15 let: 1. Toni Smrtnik, 2. Matej Smrtnik (oba Železna Kapla), 3. Marjan Kropiunik (Celovec); dekleta: 1. Stefanie Waldkircher (Celovec), 2. Laura Pajed (Železna Kapla), 3. Sarah Remih (Celovec).

TEK NA 600 METROV:

Dečki do 12 let: 1. Christofer Čertov, 2. Miran Kelih (oba Sele), 3. Stefan Sinniah (Železna Kapla); dekleta: 1. Silke Užnik (Sele), 2. Nina Pasterk (Železna Kapla), 3. Sabine Hanser (Celovec); dečki do 15 let: 1. Igor Pajed (Železna Kapla), 2. Marjan Kropiunik (Celovec), 3. Martin Kelih (Sele); dekleta: 1. Stefanie Waldkircher (Celovec), 2. Laura Pajed (Železna Kapla), 3. Sarah Remih (Celovec).

TEK Z GUMO:

1. Bettina Germann (Celovec), 2. Cita Picej (Šentprimož), 3. Katja Roblek Sele-obe isti čas), 4. Monika Olip (Sele).

ŽAGANJE DEBELA:

1. Aška Ošina/Käthe Pasterk (Železna Kapla), 2. Milena Olip/Mira Oraže (Sele), 3. Janja Prunč/Marjeta Moras (Šentprimož).

STRELJANJE NA TARČO Z ZRAČNO PUŠKO:

1. Mathias Dovjak (Sele), 2. Peter Stern (Šentprimož), 3. Toni Olip (Sele).

TEK Z VREČAMI (30 KG, 4x20 M):

1. Marko Oraže (Sele), 2. Max Micheuz (Železna Kapla), 3. Matjaž Kelih (Sele).

NIHALNA ŠTAFETA S SAMOKOLNICO:

1. Sele 1:38,52, 2. Šentprimož 1:44,96, 3. Železna Kapla 1:47,69, 4. Pliberk 2:00,20, 5. Celovec 2:06,01

M. Š.

NOGOMET REGIONALNA LIGA

V nedeljo bo viharo

Z velikim upanjem se je pretekli petek odpeljala ekipa SAK na prvenstveno tekmo v Köflach. Moštvo je bilo po zmagi nad Pliberkom zelo motivirano in dobro pripravljeno. SAK je bil na začetku srečanja enakovreden in imel tudi nekaj priložnosti za zadetek. Samo v dveh minutah prvega polčasa

pa so domačini z dvema goloma odločili tekmo. Obramba SAK ni bila na mestu. Tončiju Blajsu je z lepim neubranljivim strelom uspelo rezultat zmanjšati na 1:2. Ostra pridiga trenerja Lojza Jagodiča v odmoru pa ni zalegla. Tekmo so Celovčani izgubili z 1:3.

V nedeljo, 22. septembra ob 16. uri, bodo slovenski atleti gostili ekipo Sturm Gradec/amaterji. Športni vodja Marko Wieser: »V nedeljo bo morala ekipa spet polno točkovati in upam, da ji bo to tudi uspelo.«

M. Š.

KOROŠKA LIGA

ATUS Borovlje je bil v prvi polovici srečanja še enakvreden partner, vendar so v finishu podlegli vodeči ekipi iz Šentandraža z 1:3 (0:0).

PODLIGA VZHOD

Šmihel je na domačih tleh spet slavil tesno vendar zaslužno zmago z 2:1 (1:0) proti Wolfsbergu.

Ekipa iz Bilčovsa se je morala zadovoljiti z remijem proti Launsdorfu 1:1. Quantschnig (Bilčovs) je napravil enajstmetrovko.

Vodeča enajsterica Liebenfels (22 točk) je odpravila DSG Borovlje z 4:1. Šmihel je s 9. točkami na 9. mestu, Bilčovs je

12. (8), DSG pa na osmem mestu (11).

1. RAZRED D

Globalnica je podlegla doma proti Železni Kapli z 2:4, vodeča Rikarja vas (17 točk) je premagala Šentpeter z 2:0, Sinča vas je slavila zmago proti Metlovi 1:0. Žitrajčano pa so tesno ugnali zadnjega na lestvici Klopinj z 1:0.

Na lestvici je Železna Kapla na tretjem mestu (14), Globalnica pa je zdrsnila na 12. mesto (8).

2. RAZRED D

Sele-Žvabek 4:1, Važenberk-Galicija 1:0, Dobrla vas-Djekše 17:0, Pliberk II-Grabštanj 0:3

M. Š.

SKAKANJE

Zahomške lastovke že letijo

V preteklih tednih so skakalci in skakalke ŠD Zahomc že imeli nekaj uspešnih tekmovalj. V Trbižu je zmagal Siegfried Mörtl. Nekaj dni navrh je bil v Beljaku enkrat prvi (30 m) in enkrat tretji (60 m). Tomaž Druml je bil pri

šolarjih II drugi, njegov brat Matija tretji, Josef Wallusch-nig pa osmi. Pri dečkih je bil Daniele Quaglia odlični drugi, pri začetnikih pa je zmagala Sonja Schoitsch.

Dekleta pa so bila uspešna na turneji po Nemčiji. Katrin Stefaner je osvojila tri 4. mesta, Tanja Drage je bila po enkrat 10. in 8., Kerstin Mörtl pa 14. in 19. Moštveno je bila Avstrija I prva (Drage, Stefaner, Ganster in Iraschko), Avstrija II pa sedma (Kubli, Mörtl, Floss, Seifritzberger).

M. Š.

ŠAHOVSKI OREH št. 215

Silvo Kovač

Najdorf – N. N. (Argentina 1942)

Položaj na šahovnici je nastal na simultanki velemejstra Najdorfa, ki je za napad na črnega kralja uporabil vso razpoložljivo orožje in povsem pasiviziral črne figure.

Na potezi je velemejster, ki na poučen in učinkovit način zaključil partijo. Seveda pa jo

začini z nekaj žrtvami, pri katerih šahisti najbolj uživamo.

Rešitev štev. 214

S potezo 1.Td7!! je beli pričel zatvegovati zanko črnega kralja. Odgovor črnega 1...c3 daje še nekaj upanja. Seveda ne 1...Dd7: zaradi 2.Sf6 šah in šah; na 1...Db4 2.Sf6+ Kg7 3.De5: z neubranljivim napadom. Sledi umik bele dame 2.Dc2 / možno je tudi 2.Dc1 Db4 3.Sf6+ Kh8 4.Sf7:+ Kg7 5.Sh5:+! Kg8 6.Sf6+ Kg7 7.Sd5 z odločilno prednostjo belega. V partiji je sledilo: 2...Db4 3.Sf6+ Kg7 4.Se8+ Kg8 5.Dg6:+! žrtev dame za matno sliko – 5...fg6 6.Sf6+ z matom v naslednji potezi!

